

=====

Het Fokker gevoel

Het Fokker gevoel. Vorige week was ik te gast bij Fokker. Fokker is een oer-Nederlands merk, als het gaat om de bouw van vliegtuigen. Maar, zo zult u zeggen: “Er worden in ons land toch geen Fokkers meer gebouwd?”.

Vaak zie je dat bedrijven of instellingen door een moeilijke periode gaan, het roer dan omgooien en gezond uit de strijd komen. Het oude product of de oude rol verdwijnt, maar er komt iets nieuws voor terug. Er zijn veel van dit soort voorbeelden. Tijdig aanpassen en inspelen op nieuwe mogelijkheden, zo luidt dan het devies. Binnenkort ga ik op bezoek bij Fujifilm in Tilburg, ook zo'n voorbeeld. Begonnen met filmrolletjes, nu in membranen en andere hightech toepassingen.

Terug naar Fokker. Het bedrijf groeit en bloeit. Het aantal werknemers is de laatste paar jaar met 1000 toegenomen. Twee van de zes vestigingen in Nederland bevinden zich in Brabant. Rond de vliegbasis in Woensdrecht ontwikkelt zich Aviolanda, waar Fokker zich richt op de elektronica en de bekabeling van vliegtuigen en services. In Helmond gaat het om de ontwikkeling van landingstechnologie. Fokker heeft de kennis van de vliegtuigbouw vastgehouden en - na de overname door Stork in 1996 - een nieuwe plaats in de Europese en wereldmarkt weten te veroveren. Er worden dan wel geen Fokkers meer gemaakt, maar Fokker levert zeer hoogwaardige onderdelen voor vele eindfabrikanten. Denk daarbij aan de Airbus, Boeing, Lockheed Martin en de helikoptermarkt met Eurocopter en de bouw van Chinooks en Apaches.

Het geheim van Fokker zit in hoogwaardige productie, ontwikkeling en kwaliteit. Fokker is top in het ontwikkelen en maken van slimme elektronica, van materialen zoals het Glare, dat met de Universiteit van Delft is ontwikkeld. Een belangrijk deel van de romp van de Airbus wordt met de Nederlandse innovatie Glare gebouwd. Het bestaat uit laagjes aluminium en kunststof. Is zeer licht en sterk. Hiermee heeft Nederland zich een blijvende plaats verworven in het consortium dat de Airbus bouwt. Ik zag ook hoe Fokker de vliegtuigstaarten bouwt voor peperdure businessjets met een waarde van zo'n 60 miljoen Euro per stuk, waarvoor de markt nog steeds groeit.

Wat is nu de moraal van dit verhaal? Dat Nederland vooraan staat in kennis, wetenschap en in staat is mee te komen in de snel 'globaliserende' wereld. We moeten op onze tellen passen en slimmer samenspelen in Europa en daarbuiten. Vorig jaar heeft het Airbusconcern 300 kisten van de A 380 serie verkocht aan China. Dit jaar een zelfde aantal aan de Emiraten. Het is voor Europa net als voor een Nederlandse Fokker. De tijden veranderen, er komen nieuwe spelers in de wereld. Dan moet je beter samenwerken. Het bewijs is het succes van de Europese Airbus. En binnenkort start de productie van de A 350, een nieuwe troef in de wereldconcurrentie.

De Engelsen hebben er zo een spreekwoord voor: *'You use it, or you lose it'*. Bestaande kennis moet je anders gaan inzetten, anders raak je ook je vaardigheden kwijt. Deze positie krijg je niet meer terug. Fokker is een voorbeeld van niet bij de pakken neerzitten, de mouwen opstropen en samenwerken met universiteiten, overheden en andere bedrijven.

Nederland heeft daar zo slim op ingespeeld. In het Europees Parlement heb ik het grootste Europese samenwerkingsproject voor de vliegtuigindustrie behandeld. Onder de naam 'Clean Sky' wordt er meer dan twee miljard Euro geïnvesteerd in schonere motoren, lichtere materialen en meer veiligheid. We investeren zo in de werkgelegenheid van de toekomst.

Het is goed te horen dat de activiteiten in Brabant toenemen. Fokker bouwt mee aan moderne helikopters. Rondom de vliegtuigbasis Gilze en Rijen worden meer en meer activiteiten gestationeerd. Zo heeft Eurocopter, de grootste bouwer in een snel groeiende helimarkt, besloten om de opleiding van hun personeel voor een groot deel in Brabant onder te brengen. De inspanningen van het Brabantse 'World Class Maintenance', zoals het zijn gaan noemen, dat in 2007 is gestart, beginnen vruchten af te werpen. Ik krijg in Brussel nu ook vragen van mijn Poolse en Tsjechische collega's, die zich met hun industrie bij willen aansluiten. We hebben afgesproken in Brussel een bijeenkomst voor geïnteresseerde regio's te organiseren.

Fokker verwacht dat het aantal werknemers in de komende jaren zal blijven groeien en besteed veel aandacht aan de opleiding van personeel. Het wordt steeds duidelijker dat Nederland kansen heeft, maar dat er veel geld en energie moet worden gestoken in de opleiding van personeel. Het is goed dat er in Brabant de afgelopen jaren zowel op de ROC's als in het hoger onderwijs volop actie is ondernomen.

Afgelopen maand heb ik op de Universiteit van Tilburg een bijeenkomst belegd over 'slimme specialisatie'. Dan gaat dan om die Fokkeraanpak, ook voor andere bedrijfstakken. In Brussel heb ik voorgesteld de initiatieven voor zulke specialisaties bij elkaar te brengen. Dit voorstel is overgenomen. Elke EU-lidstaat moet voor het eind van 2013 aangeven voor welke specialisaties men in de jaren 2014-2020 gaat kiezen. In Brussel worden de bedrijven en opleidingen voor deze 'slimme specialisaties' bij elkaar gebracht. Europa slimmer, zo luidt de boodschap. De Europese investeringsfondsen worden hierop gericht. In de onderhandelingen hebben we besloten dat de regiofondsen voor bijvoorbeeld Oost-Europa voortaan ook mogen worden besteed aan samenwerkingsprojecten met Brabant. Zeker nu we steeds meer technisch personeel tekort komen is het zaak de jonge mensen met technische achtergrond uit heel Europa beter in te zetten.

Voor mijn studiedag in Tilburg schreven meer dan 200 belangstellenden in. Velen zien dat Europa kansen biedt. Ik ben daar blij mee. Over het hoe en wat van slimme specialisaties in Europa heb ik onlangs een boekje geschreven. Wilt u meer weten over deze aanpak voor uw bedrijf of gemeente, neem dan contact met mij op of met uw lokale omroep. Want ik geloof dat het Fokkergevoel ons op het goede spoor zet. Weg van de crisis, handen uit de mouwen, ik zie dat er nog steeds kansen liggen. Ook in Europa. Doet u mee?

=====

Lambert van Nistelrooij
Europarlementariër CDA
www.lambertvannistelrooij.nl